

70 pCts Avance paa en Vare, men dette tilfredsstillende aldeles ikke de forsamlede Købmænd. Disse Tusind Købmænd paa Børsen raabte paa samme Maade, som man raabte for 1918 Aar siden: Bort med denne og giv os Barrabas fri! Det er i Virkeligheden det, de ønsker. De ønsker Frihed, den ubegrænsede Frihed til at tage for enhver Vare, hvad det er muligt at opnaa for den, uden Hensyn til Varens Værdi.

Det er ogsaa interessant for dem som følger Provinspressen i denne Tid, at se, hvorledes Fru Marie Lassen drager fra det ene Møde til det andet og proklamerer de samme Teorier. Fru Marie Lassen rasler med de skrækelige Jernlænker, som den radikale Regering har lagt om Erhvervslivet, og hun kræver, at vi skal have „Friheden“ tilbage, den gyldne Frihed, den mest ubegrænsede Frihed til at tage høje Priser for Varerne, Frihed til at ryste den Kontrol og de indsnævrende Bestemmelser af sig, som den nuværende Regering har indført. Det sker alt sammen i Demokratiets Navn. Det gælder saavel Fru Lassen som det gælder Hr. Kødte, at dette Krav om Frihedens Tilbagevenden fremsættes i Demokratiets Navn. Jeg har nu en helt anden Opfattelse. Jeg mener, at den Frihed, man her kræver tilbage, har intet med Demokrati at bestille, tværtimod.

Ordet Frihed udtrykker imidlertid i denne Forbindelse ikke det, man mener. Nej, det virkelige Krav, som her føres frem af Folkene, er Kravet om Retfærdighed. Derfor tror jeg, at alle disse Talemaader om, at man ønsker Friheden tilbage, ikke gør noget som helst Indtryk paa Folkene nogetsteds i noget af de europæiske Lande. Det er helt andre Ting, Folkene ønsker. Det er Retfærdighed, Retfærdighed paa det sociale Omraade. Det er den store Sag, som interesserer Menneskene alle Vegne. Vi Socialdemokrater er ikke Tilhængere af denne ubegrænsede Frihed. Vi Socialdemokrater ønsker baade i det politiske Liv og i det sociale Liv en lovbunden Ordning, som alle Mennesker skal respektere. Det er kun Overklassen og Syndikalisterne, der ønsker denne ubegrænsede Frihed. Overklassen, Syndikalisterne og Anarkisterne mødes paa dette Omraade, idet begge Parter er Hadere af det lovbundne og det fuldstændigt ordnede Samfundsliv. De ønsker i Virkeligheden Diktatur. Overklassen har altid modsat sig Folkenes Be-

stræbelser for Frigørelse i politisk Henseende. Overklassen modsætter sig ogsaa Folkeslagenes Frigørelse i social Henseende. Syndikalisterne og Anarkisterne ønsker heller ikke nogen parlamentarisk Virksomhed. Beviser herfor foreligger fra ny Dato, de ønsker Underklassens Diktatur. Det er i Ønsket om Diktatur, Overklassen og disse omtalte Folkelementer mødes. I Modsætning hertil kræver vi Socialdemokrater, som sagt, fuld almindelig politisk Valgret for alle, Mænd og Kvinder, i det politiske Liv, og vi kræver en tilsvarende Ordning gennemført paa det sociale Omraade og paa det økonomiske Omraade. Af samme Grund maa vi Socialdemokrater selvfølgelig billige alle de Foranstaltninger, som denne Regering har foretaget her i Landet, ligesom vore Partifæller i andre Lande billiger hele den Kontrol, som der er indført.

Spørgsmaalet bliver imidlertid, om denne Kontrol skal blive ved at leve, om den skal føres videre, eller om den skal antage helt andre Former. Det er Spørgsmaalet, som melder sig i alle Lande til alle Mennesker og alle Politikere. Det er et Spørgsmaal, som man ikke kan skyde fra sig. Det er rejst med overmaade stor Kraft nu under Krigen, og enhver ansvarlig Politiker maa være paa det rene med, at dette Spørgsmaal kommer til at ligge foran ham paa hans Vej i Fremtiden. Jeg tror, at de fleste af de Foranstaltninger, vi har gennemført her i Landet, bliver det saare vanskeligt at slippe af med foreløbig. Jeg ser, at en Politiker som Hr. Asger Karstensen i sidste Nummer af „Pressens Magasin“ deler denne Opfattelse. Hr. Asger Karstensen mener blot, at for saa vidt Krigen slutter i en ikke for fjern Fremtid, vil det være muligt lidt efter lidt at lade disse Foranstaltninger bortfalde, saa at man kan vende tilbage til den gamle Tilstand før Krigen. Jeg tror nu ikke, det lader sig gøre. Den højtærede Indenrigsminister, Hr. Ove Rode, har i en Tale her i Rigsdagen for nogen Tid siden udtalt, at „Tiden før Krigen vender aldrig mere tilbage“. Jeg tror, at disse Ord af Indenrigsministeren er fuldstændig rigtige, og at Fremtiden vil give ham Ret i saa Henseende. De, som drømmer om, at vi kan vende tilbage til den gamle Tilstand før Krigen, vil blive sørgeligt skuffet. Den Tid er forbi, og Overklassen i Europa er for øvrigt den, der sidst har Grund til at beklage sig i saa Henseende. Det er Overklassen i Europa, som har